

store almindelige socialistiske Princip: Enhver er berettiget til Arbejde. Jeg skal imidlertid forlade dette, og jeg tror, at det skal lykkes mig at paa- vise, at her virkelig er et direkte Statsformaal, som fortjener Understøttelse. Jeg ansøger dette, at det er direkte Statsformaal, idet jeg nemlig ganske er enig med de Bemærkninger, som kom, jeg tror det var fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Gage), om, at det var uheldigt, om Staten vilde indlade sig paa direkte at understøtte alle mulige Statsborgere. Derimod tror jeg, at der ogsaa kan gives Undtagelser fra denne Regel; jeg tror ogsaa, at der gives Tilfælde, hvor Staten paa enkelte Omraader eller til enkelte Tidspunkter kan anse sig baade for besøjet eller, om man vil, for forpligtet til at træde hjælpende til for at fremme direkte Statsformaal, som man i det Dørlig anser det for nyttigt og rigtigt at fremme. Jeg tror, at det er at opbjaelpe Husmændenes Kaar. Vi ere Alle enige om, at de ere flette, og at det i en vis Forstand, jeg tror i en dobbelt Forstand, kan siges, at de ere direkte Statsformaal. Jeg skal nævne, hvad jeg i saa Henseende mener. For det Første tror jeg, at, naar disse smaa Lodder, altsaa Lodder, der ikke ville overstige 4 a 6 Tdr. Land — det er det, der er Tale om — kom under en intensiv og rationel Dyrkning som den, en Familie selv er i Stand til at give den, saa vil det tjene til at gjøre denne Jord ganske overordentlig frugtbar, frugtbar i en Grad, som vi ikke kjende til her tillands. Jeg skal tillade mig at hentyde til, at vi her i Landet, truede ved den amerikanske Konkurrence, der bringer Kornpriserne, Smørpriserne og tilbøls Kvægpriserne til at gaa ned, ere begyndte paa at dyrke Sukkerroer, uagtet Regjeringen, paa en efter min Mening forstynnet Maade, har modsat sig Indførelsen af denne Dyrkning her i Landet. Jeg tror, at Alle ville erkjende, at, hvor Sukkerroerne drage ind, drager Fattigdommen ud. Jeg vil ikke alene henvise til Frankrig, som skylder en Del af sin Nationalvelstand til Sukkerroerne; men jeg vil henvise til Belgien, til Holland og f. Ex. til Hertugdømmet Brunsvig-Lüneborg, der for Liden drager hele Europas Opmærksomhed særlig hen paa sig. Dette lille Hertugdømme er saa overordentlig rigt, og det er blevet rigt ved Dyrkning af Handelsplanter. Dyrkningen af disse Kulturplanter, disse Rodfrugter, har ikke alene den direkte Fordeel, at den giver et langt større Udbytte, det vil sige f. Ex. en 6—700 Kr. pr. Tønde Land, — det giver et større Udbytte end almindelig Korn dyrkning — men det har tillige den Betydning, at det er en saa fortrinlig Forfrugt, netop for Korn, særlig for Byg, og det er jo især Byggen, vi her tillands lægge os efter, dels fordi Jordbunden bærer det godt, og dels fordi det er en Vare, som sidst af alle Kornsorter vil falde i Pris. Det er altsaa efter min Forimning et direkte Statsformaal. Kunde

man opnaa det, at en Husmand med hele sin Familie traadte, saa at sige, med hele sin Arbeidskraft i sin egen Tjeneste, saa at han kun vixede for at dyrke den Jord, paa hvilken han lever og arbejder, saa vilde man derved opnaa det størst mulige Gode, saa at vi som Følge deraf i alt Fald i den frugtbare Del af Landet kunde bringe det til, hvad vi allerede have bragt Gaardmandsklassen til, nemlig til en i det Hele taget velhavende Stand, hvilket vi se et Bevis paa i mange af de Herrer, som her beklæde en Folkerepresentants Stilling. Kunde vi bringe Husmandsklassen i de mere velhavende Egne til at opnaa dette Standpunkt, vil efter min Overbevisning Meget være vundet, og det vil ikke være for meget, om vi derpaa anvende $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i det første Aar til Driftslaan, efter hvad der er foreslaaet. Det andet direkte Statsformaal, jeg mener, der ligger i en saadan Bevilling, er dette. Socialismen er nævnet her i Aften fra flere Sider. Jeg er ligesom det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds ikke nogen absolut Modstander af Socialismen; tværtimod, jeg indser lige saa godt som han det Gode, den skal bringe os. Jeg er kun en Fjende af den Socialisme, som søger at omvalte det Bestaaende, uden at sætte noget Nyt i Stedet for (Kosod: Uden at sætte noget Godt i Stedet for). Ja! det forstaar sig. Altsaa, jeg er kun en Fjende af den omvæltende Socialisme. Socialismen omkring i Europa er ikke naaet til os. Den Socialisme, vi have havt, har kun været en Storm i et Glas Vand, har ikke havt nogen Betydning. Det har vist sig. Men hvem bærer os for, at den ikke vil komme. Vi have den paa meget nært Hold, i Lybssland er den i stor Udstrækning, og jeg tror, at man vil gjøre Ret i, paa en anstændig og lovlig Maade, at søge at modvirke paa Forhaand Fremkomsten af denne Socialisme og søge at indrette det saaledes, at den slet ikke kan finde Jordbund her i Landet, og det sker bedst ved, at man dæmper de berettigede Klager fra Fattigfolks Side over, at de ikke ere ligestillede med Andre, og naar man søger at dæmpe dem ved at stræbe efter at indrette de Folks Kaar paa en tilfredsstillende Maade. Det er allerede Tilfældet her hjemme. Der er maasse saa Lande, hvor Proletariatet er saa lidt udbredt som her, og den almindelige Velstand er saa stor og Forlmuerne ere saa fordelte som i Danmark. Men eg skjønner ikke rettere end, kunde man tilveiebringe bedre Tilstande i den Retning, bør man gjøre det, og det forekommer mig, at man ikke bør vrage det Lovforslag, som det ærede Medlem, som sidder her foran mig (Th. Nielsen), og hans Medforslagsstillere have filllet, aabenbart i en særdeles god Mening. At dette Lovforslag ikke stemmer med Arbejderkommissionens, tager jeg mig overordentlig let, thi jeg anser ikke Arbejderkommissionens Ord for Visdom, uagtet det ærede Medlem